

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/208/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7718200708
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7718200708.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a sudcov JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Andreja Šalatu v spore žalobkyne R. V., T. XX.X.XXXX, U. H. R. XXXX/XXX, XXX XX D. T. U., zastúpenej JUDr. Milošom Kaščákom, advokátom, so sídlom Kalinčiakova 10, 093 01 Vranov nad Topľou, proti žalovanému N. X., T. XX.X.XXXX, U. H. D. XX, XXX XX T. D., zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Lukáš Mojsej s.r.o., so sídlom Žižkova 2073/19, 040 01 Košice, o zaplatenie 2.900 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 19C/11/2018-63 z 19.11.2018

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.
Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozhodol tak, že žalobu zamietol (výrok I.) a zároveň priznal žalovanému ako strane plne úspešnej v konaní náhradu trov v pomere 100%, ktoré je povinná nahradiť žalovanému žalobkyňa (výrok II.).

2. Vychádzal z toho, že žalobu odôvodnila tým, že dňa 16. 8. 2017 uzavrela so žalovaným kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bola kúpa osobného motorového vozidla značky Mercedes Benz trieda A 1,6 automat, rok výroby 9/2002 za kúpnu cenu 2900 euro, ktorú uhradila v celej výške, krátko po kúpe a po prejdení 800 kilometrov sa na vozidle začali objavovať vady, o ktorých hneď informovala žalovaného. Bola v autorizovanom servise, kde jej potvrdili vadnosť prevodovky. Dôkazom sú výsledky testu. Pretože sa auto nedalo používať, telefonicky sa dohodla so žalovaným, že mu vozidlo vráti, čo sa stalo dňa 12.11.2017. Odvtedy je vozidlo u žalovaného vo Voli. Žalovaný odmieta vrátiť žalobkyňi kúpnu cenu, a to aj napriek tomu, že táto si svoju povinnosť splnila a vozidlo žalovanému vrátila. O vrátenie kúpnej ceny požiadala žalovaného aj prostredníctvom svojho právneho zástupcu listom zo dňa 16.11.2017. Žalobkyňa na preukázanie svojho nároku predložila kúpnu zmluvu uzavretú medzi stranami sporu dňa 16.8.2017, vstupný protokol krátkeho testu k motorovému vozidlu s faktúrou, žiadosť o vrátenie kúpnej ceny zo dňa 16.11.2017 a navrhla svoj výsluch a výsluch svedkyne V.. Tiež predložila výpis hovorov medzi žalobkyňou a žalovaným, komunikáciu cez e-mail a messenger, a výpis z účtu o zaplatení kúpnej ceny.

Súd vykonal dokazovanie a to z faktúry spoločnosti Motor-Car Banská Bystrica spol. s r.o. vyplýva, že dňa 18.10.2017 vykonali test Xentry a diagnostiku automatickej prevodovky motorového vozidla Mercedes-Benz A 160 P. XXXXXXXXJXXXXXX.

Z výpisu účtu majiteľky R. V. bolo zistené, že dňa 14.8.2017 poukázala na účet číslo G. sumu 2.900 € s popisom: I. R..

Z výpisu telefonických hovorov vyplýva, že dňa 7.11.2017 žalobkyňa volala na telefónne číslo XXXXXXXXXXX a hovor trval 7 minút a 39 sekúnd.

Súd citoval § 499, § 457 a § 596, § 597 O.z. a dôvodil, že nemal preukázané odstúpenie od kúpnej zmluvy zo strany žalobkyne. V liste zo dňa 16.11.2017 adresovanom žalovanému sa uvádza, že krátko po prejení 800 km sa na vozidle začali objavovať vady, o ktorých žalovaného informovala a dohodli sa, že vozidlo mu vráti, čo sa aj stalo. Podľa vyjadrenia žalobkyne od zmluvy odstúpila v telefonickom rozhovore 7.11.2017, ale žalovaný odstúpenie od zmluvy poprel a obsah rozhovoru nie je možné overiť. V konaní je preukázané, že kúpna zmluva bola uzavretá písomne. V takom prípade i na odstúpenie od zmluvy vyžaduje zákon rovnakú formu (§40 ods. 2 OZ), pričom dôkazné bremeno preukázania riadneho odstúpenia od zmluvy je na pleciach odstupujúcej strany (napr. 7Cdo/198/2016). Sama žalobkyňa potvrdila, že písomné odstúpenie od zmluvy neexistuje, a že so žalovaným komunikovala iba ústne. Ona tiež nepreukázala, že motorové vozidlo vykazovalo takú vadu, pre ktorú by mohla odstúpiť od zmluvy, to znamená, že auto nebolo schopné užívania. Je nepochybné, že auto vykazovalo určitú vadu, pretože to vyplýva z komunikácie strán sporu, ale aj z predloženého protokolu autorizovaného servisu. Vyjadrenia žalovanej boli iba v rovine laickej, pokiaľ ide o jej tvrdenia, ako sa vada z jej pohľadu prejavovala a súd z predloženého protokolu nevie posúdiť rozsah a vážnosť vady motorového vozidla, resp. či ide o takú vadu, pre ktorú vozidlo nie je možné užívať. Iba tento dôvod je z hľadiska hmotného práva relevantným dôvodom pre platné odstúpenie od kúpnej zmluvy podľa § 597 ods. 1 Obč.zák. Žalobkyňa preto v žiadnom smere neunesla dôkazné bremeno týkajúce sa uplatneného nároku, keď nepreukázala odstúpenie od zmluvy ani vážnosť tvrdenej vady, ale ani z hmotnoprávneho hľadiska neformulovala žalobný petít v súlade so zákonom, preto súd žalobu zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že ich priznal žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, pretože žaloba proti nemu bola zamietnutá. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku vyšší súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením.

4. Vo včas podanom odvolaní poukázala žalobkyňa na nesprávne a nezákonné rozhodnutie vo veci samej, žiadala zrušiť rozsudok a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Okrem iného namietala so zreteľom na § 389 až § 391 CSP, že žalobkyňa od zmluvy platne neodstúpila, žalovanému príslušenstvo neodovzdala a otec žalovaného odmietol príslušenstvo prevziať, právo jednej zmluvnej strany na vydanie poskytnutého plnenia je podmienené povinnosťou druhej zmluvnej strany, čo podľa zmluvy dostal. Sídlo bolo u žalovaného a nie u jeho otca, vozidlo malo byť odovzdané na adrese Vôľa č. 38, kde býva žalovaný podľa uzavretej zmluvy. Žalobkyňa si svoju povinnosť podľa dohody so žalovaným splnila a motorové vozidlo odovzdala, ide o splnenie hlavného záväzku. Ona by nedoviezla motorové vozidlo z Banskej Bystrice do Vôle pomocou odťahovej služby, lebo sa tak nedohodla.

5. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP, a rozsudok potvrdil podľa § 387 ods.1 CSP, lebo je vecne správny, aj jeho dôvody sú správne, na čom nič nemení ani odvolanie oboch strán sporu.

6. Ani jeden z uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný.

7. Obsah práva na spravodlivý proces (right to fair trial) je pomerne široký [medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým (o.i.) kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu a právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia]. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje jeho pochybenie. O naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. b) CSP však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania (vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.). Zároveň nie je možné prehliadnuť, že niektoré čiastkové práva, tvoriace právo na spravodlivý súdny proces, zák. uvádza ako samostatné odvolacie dôvody.

8. Hlavnými znakmi, charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 365 ods.1 písm. b) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, nedošlo k preukázaniu týchto odvolacích dôvodov.

9. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť strán sporu v konaní pred súdom využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zák. zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (aj uznesenie NS SR sp.zn. 8 Cdo 137/2017 z 27.9.2018).

10. Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

11. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

12. Podstatné v spore je to, že žalobkyňa nepreukázala, aby osobné motorové vozidlo vykazovalo takú vadu, pre ktorú by mohla odstúpiť od zmluvy (auto bolo schopné užívania a jazdenia). Ak aj auto vykazovalo určitú vadu, pretože to vyplýva z komunikácie strán sporu, ale aj z predloženého protokolu autorizovaného servisu, žalovaná sa vyjadrovala (správne má byť žalobkyňa) ako laik a nie odborník, teda nemohla vedieť ako sa vada z jej pohľadu prejavovala a súd z predloženého protokolu nemohol posúdiť rozsah a vážnosť poškodenia motorového vozidla, resp. vytýkanej vady a čo je dôležité bez znalca sa nedalo určiť, či ide o takú vadu, pre ktorú vozidlo nie je možné užívať. Iba tento dôvod je z hľadiska hmotného práva relevantným dôvodom pre platné odstúpenie od kúpnej zmluvy podľa § 597 ods. 1 Obč.zák.

13. Treba súhlasiť so súdom prvej inštancie, že ak vykonal dokazovanie, získal a zhromaždil skutkový stav, potom jeho záver je presvedčivý, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno týkajúce sa uplatneného nároku, lebo nepreukázala odstúpenie od zmluvy a ani vážnosť a relevantnosť tvrdenej vady, či z hmotnoprávneho hľadiska mala aj formulovať žalobný petit v súlade so zákonom, alebo nie.

14. Zo skutkového stavu vyplýva aj to, že ona mala, t.j. žalobkyňa odstúpiť od zmluvy v telefonickom rozhovore 7.11.2017, ale žalovaný odstúpenie od zmluvy poprel a obsah rozhovoru nie je možné už overiť, kúpna zmluva bola ale uzavretá písomne, pre takýto prípad i na odstúpenie od zmluvy sa vyžaduje rovnaká písomná forma podľa § 40 ods. 2 Obč.zák. (zák. č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov).

15. Dôkazné bremeno preukázania kvalifikovaného odstúpenia od zmluvy je vždy na žalobcovi, ktorý tvrdí určité skutočnosti v žalobe, t.j. bolo na strane žalobkyne (napr. porovnaj rozhodnutie NS SR 7Cdo/198/2016).

16. Okrem iného správne je zistenie súdu prvej inštancie, že sama žalobkyňa potvrdila, že nemá písomné odstúpenie od zmluvy, teda také neexistuje a so žalovaným komunikovala iba ústne. Napokon ani podmienený záväzok o vrátení auta žalovanému nie je vyjadrený v petite žaloby.

17. Z uvedených dôvodov, ak odvolací súd pri prieskume zistí, že súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie a zhromaždil určitý skutkový stav vo veci, potom ak sa zhoduje so správnym záverom súdu prvej inštancie, odvolací súd nemá inú možnosť, len potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie z jeho správnych dôvodov.

18. Obsah práv na spravodlivý proces je pomerne široký a medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým aj kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu a právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

19. Napokon zistený skutkový stav odvolací súd porovnal s tvrdeniami žalobkyne v žalobe (tá okrem iného tvrdila, že ak sa tvrdí, či predávajúci o vade, na ktorú kupujúceho upozornil vedel alebo sa domnieval, že vec je bez väd, nemá pri riešení zodpovednosti za vady význam táto zodpovednosť má povahu objektívnej zodpovednosti a zodpovednosť predávajúceho sa vzťahuje na vady, ktoré existovali v dobe uzavretia kúpnej zmluvy i keď vyšli najavo až dodatočne). Práve z tohto tvrdenia v žalobe je treba vyvodiť, že sama žalobkyňa, ak žiadala vysloviť povinnosť žalovanému zaplatiť jej žalujúcu sumu aj s

úrokom, a doteraz nevrátila osobné motorové vozidlo (i keď tvrdí, že vrátila osobné auto); so zreteľom na tvrdenia v žalobe ide o takú vadu, že už z tohto dôvodu pre nedodržanie vyjadrenia podmieneného záväzku v žalobe vrátiť aj osobné motorové vozidlo žalovanému by bola žaloba zamietnutá (porovnaj rozsudok NS SR 3Cdo/115/2008).

20. Odvolací súd pripomína, že uznesením č.k. 5Co/80/2019-109 z 2.5.2019 vrátil vec súdu prvej inštancie na odstránenie určitého nedostatku a po jeho odstránení, keď žalobkyňa vo vyjadrení na č.l. 115 uviedla, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (sama žalobkyňa sponchybuje, o aký odvolací dôvod išlo v jej odvolaní a to po zákonnej lehote 15 dní), preto treba mať za to, že odvolanie žalobkyne ani neobsahovalo relevantné odvolacie dôvody, aj keď z obsahu odvolania bolo možné vyvodiť odhliadnuc od tvrdených námietok v odvolaní, že ide o nesprávne právne posúdenie (o nesprávne právne posúdenie je vtedy, ak súd neaplikuje správnu právnu normu na zistený skutkový stav alebo síce jeho omyl bol preukázaný pri mylnej aplikácii právneho predpisu tak, že síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil a na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normou vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania). Navyiac nevyjadřila v petite žaloby synalagmatický záväzok vrátenia vozidla.

21. Ani jeden z uplatnených odvolacích dôvodov nebol daný a preukázaný, lebo skutkové zistenia súdu prvej inštancie sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní, súd prvej inštancie dodržal obsah práv na spravodlivý proces a napadnutý rozsudok odvolací súd potvrdil podľa § 387 CSP.

22. Výrok o náhrade trov odvolacieho konania sa však odôvodňuje podľa § 396 CSP, lebo žalovaný bol úspešný v konaní, ale vzhľadom na rizikovosť predaja osobného motorového vozidla a na vyjadrenia žalovanej ako aj odvolanie žalobkyne je treba mať za to, že kúpna zmluva medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzatvorená podľa Obchodného zákonníka (obidve strany sporu to tvrdia tak v odvolaní ako aj vo vyjadrení k odvolaniu č.l. 97-98) a ak právni zástupcovia tvrdia, že by sa odstúpenie od zmluvy malo riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, možno považovať, že strany sporu ako laici nevedeli ani len odhadnúť, aké zákonné podmienky treba splniť pri odstúpení od zmluvy.

23. Z dokazovania vyplýva, že po uzavretí zmluvy o kúpe osobného motorového vozidla obe zmluvné strany zavádzajúco a účelovo tvrdili niektoré skutočnosti, napr. žalobkyňa tú okolnosť, že k zrušeniu zmluvy došlo na základe dohody so žalovaným, čo samozrejme nebolo v konaní preukázané a že ona odovzdala motorové vozidlo na základe dohody aj s príslušenstvom, čo do rozhodnutia odvolacieho súdu taktiež nebolo preukázané, čo znamená, že podľa § 257 CSP výnimočne náhradu trov odvolacieho konania úspešnej žalovanej strane súd z uvedených dôvodov nepriznal.

24. V žiadnom prípade sa osobný majetkový prínos pri prípadnom priznaní náhrady trov v odvolacom konaní výrazne nezvyší, čo je ďalšia okolnosť, pre ktorú odvolací súd nepriznal náhradu trov konania v tejto sporovej veci.

25. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.